

Аналітичний огляд роботи митниці

№5
лютий 2025

Ключові новини місяця

Народні депутати прийняли Закон «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань адміністративної відповідальності за порушення митних правил».

Зокрема, закон передбачає:

- Право митного органу призупиняти режим вільної торгівлі до одержання відповіді від митниці країни експорту, якщо під час попередніх перевірок цього експортера не було підтверджено виконання правил преференційного походження.
- Верхні та нижні межі розміру штрафів, а також застосування або незастосування конфіскації товарів на розсуд суду, якщо були порушення митних правил за ст.ст. 472 (недекларування товарів), 473 (недостовірне декларування посилок), 482 (переміщення поза митним контролем), 483 (переміщення з приховуванням від митного контролю) Митного кодексу України (МКУ).
- Адміністративну відповідальність за пересилання в міжнародних поштових та експрес-відправленнях товарів, якщо дані в документах не збігаються з реальністю (найменування, кількість та/або вартість).
- Обов'язкове призначення експертизи в справах про ПМП за статтями МКУ, де передбачено штрафи у відсотках від вартості товарів.
- Уточнення строків накладення адміністративного стягнення за ПМП, якщо кримінальне провадження за цим самим фактом було закрито.

- Звільнення від відповідальності за порушення митних правил та від обов'язку сплати митних платежів, якщо порушник добровільно та безоплатно погодиться передати деякі типи транспортних засобів-предметів правопорушення на користь Сил оборони України.

Вдосконалено Модуль «Журнал пункту пропуску»

Після запровадження доручень на навантаження (при експорті товарів морським транспортом) в електронному вигляді в попередньому місяці, у лютому 2025 Держмитслужба удосконалила функціонал Єдиного вікна та надала в електронному Особистому кабінеті порталу можливість вказувати реквізити відповідного портового оператора.

Це дає змогу операторам не тільки переглядати самі доручення, а й бачити рішення митниці про них, що фіксуються в модулі «Журнал пункту пропуску» нової Автоматизованої системи митного оформлення.

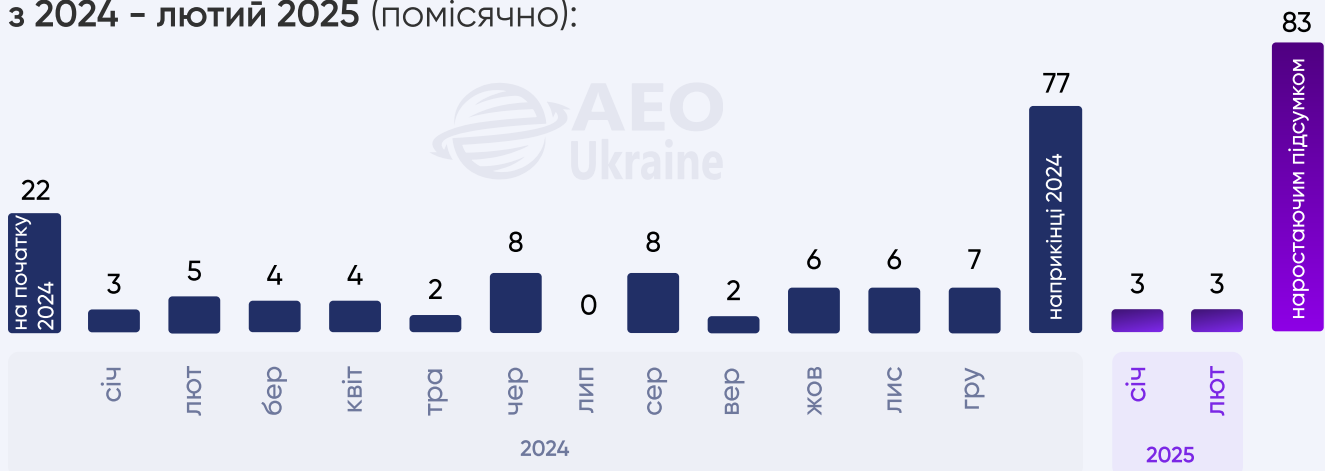
Євроінтеграція

Ключові новини з євроінтеграції у митній сфері:

Держмитслужба підписала меморандум про співпрацю з організацією REACT щодо боротьби з контрафактною продукцією. REACT — міжнародна організація у сфері захисту інтелектуальної власності та боротьби з контрафактною продукцією. Меморандум передбачає обмін інформацією, навчальні заходи для митників і впровадження дієвих та актуальних методів ідентифікації підробок.

Сприяння торгівлі

Кількість підприємств, що отримали статус АЕО
з 2024 – лютий 2025 (помісячно):

Авторизації на спрощення

(у тому числі транзитні, за міс.)

кількість підприємств,
авторизованих
на окремі спрощення

7

кількість
виданих
авторизацій

22

у тому числі
транзитних

15

У лютому 2025 року на 8 підприємств більше отримали митні спрощення, ніж у січні. Тоді таких підприємств було 14.

Найпопулярніше спрощення для бізнесу в лютому — «статус авторизованого вантажоодержувача» (7 наданих спрощень). Він дозволяє оформлювати товари дистанційно, без необхідності везти їх на митний термінал. Це допомагає компаніям заощаджувати час і гроші.

Усього за місяць до Держмитслужби надійшло 33 заяви, щоб отримати авторизацію на застосування спрощень. Це свідчить про сталий інтерес бізнесу до цього інструменту.

Кількість завершених операцій спільного транзиту в митницях призначення (за міс./з початку року)

Ввезення товару

Вивезення товару

Порівняно з аналогічним періодом минулого року, зросла кількість операцій спільного транзиту (NCTS) — 72 %. Однак у порівнянні із січнем 2025 року вона скоротилася на 4 %.

Кількість переміщень у напрямку вивезення зменшилася на 13 % у порівнянні з лютим 2024. Проте, якщо порівнювати із січнем 2025 року кількість операцій зросла на 0,7 %.

Нагадаємо, NCTS — це IT-інструмент, що технічно дозволяє бізнесу використати єдину митну декларацію з єдиною гарантією для переміщень між 36 країнами-членами Конвенції про процедуру спільного транзиту.

Дані зовнішньої торгівлі

Загальні обсяги експорту

3,17 млрд \$

Порівняння з аналогічним періодом 2024 року

-0,52 ↓
млрд \$

У лютому 2025 року Україна експортувала товарів на **\$3,1 млрд**, що на \$0,52 млрд або 14 % менше, ніж у лютому 2024 року.

Найбільше в лютому 2025 року експортували:

- кукурудзу — \$0,46 млрд;
- олії соняшникову, сафлорову або бавовняну — \$0,36 млрд;
- Пшеницю — \$0,25 млрд

Головні країни-імпортери українських товарів:

 Польща — \$0,36 млрд

 Іспанія — \$0,26 млрд

 Італія — \$0,24 млрд

Загальні обсяги імпорту

5,75

млрд \$

з них оподаткованого

4,5

млрд \$

Порівняння з аналогічним періодом
2024 року

+0,78 ↑

млрд \$

з них оподаткованого

+0,3

млрд \$

Протягом лютого 2025 року Україна імпортувала товарів на загальну суму **\$5,75 млрд**, що на \$0,78 млрд більше, ніж у лютому 2024 року (\$4,97 млрд).

Оподатковуваний імпорт склав \$4,5 млрд (78 % від загального обсягу), тоді як у лютому 2024 році цей показник становив \$4,2 млрд.

Податкове навантаження на одиницю ваги оподаткованого імпорту збільшилось на **1,3 %** (з 0,471 \$/кг

у січні-лютому 2024 року до 0,489 \$/кг у січні- лютому 2025).

Головні країни-імпортери до України в лютому 2025 року:

🇨🇳 Китай — **\$1,19 млрд** 🇵🇱 Польща — **\$0,55 млрд** 🇩🇪 Німеччина — **\$0,46 млрд**

Виконання індикативів

Стан виконання індикативних показників

Обсяги
надходжень
(факт):

47,7
млрд грн

Загальний розмір
доведеного
індикативу (план)

49,9 млрд
грн

Процент
виконання:

95,7 %

У лютому 2025 року митні органи перерахували до державного бюджету 47,7 млрд грн, що становить 95,7 % від доведеного плану.

У порівнянні з лютим 2024 року (39,8 млрд грн) фактичні надходження в січні 2025 року збільшилися на 7,9 млрд грн.

За даними Держмитслужби надходження митних платежів у лютому 2025 року порівняно з лютим 2024 року збільшилися через імпорт:

газів нафтових
(тов.позиція 2711
згідно з УКТЗЕД)

2,6 млрд грн

↑ на 1,4 млрд грн
на 110,2% більше

електроенергії
(тов. позиція 2716
згідно з УКТЗЕД)

1,3 млрд грн

↑ на 0,9 млрд грн
на 128,9% більше

добрив азотних
(тов. позиція 3102
згідно з УКТЗЕД)

1,4 млрд грн

↑ на 598,5 млн грн
на 72,4% більше

**добрив з 2–3 поживними
елементами**
(тов. позиція 3105 згідно з УКТЗЕД)

1,6 млрд грн

↑ на 0,9 млрд грн, на 128,9% більше

**сигари, сигарили та
сигарети, цигарки**
(тов. позиція 2402 згідно з УКТЗЕД)

963,5 млн грн

↑ на 843,1 млн грн, на 700,2% більше

Стан виконання індикативів в розрізі податків (факт)

Ввізне мито

3,9 млрд грн

90,6%
від плану

ПДВ з ввезених товарів

37,4 млрд грн

98,4%
від плану

Акцизний податок з ввезених тов.

6,3 млрд грн

84,7%
від плану

Вивізне мито

0,02 млрд грн

48,24%
від плану

У лютому 2025 року, митні надходження не досягли індикативних показників за всіма платежами. Зокрема, найбільше недовиконання зафіксовано по вивізному миту — лише 48,24 % від плану.

Серед факторів, що найбільше впливали на виконання індикативних показників за лютий 2025 року:

- надані пільги зі сплати митних платежів за січень — лютий 2025 року складають

41 646,6 млн грн, що на 16 082,8 млн грн, або 62,9 % більше в порівнянні з 2024 роком (25 563,8 млн грн),

- поетапне зниження ставок ввізного мита відповідно до угод про вільну торгівлю;
- постійні обстріли портової інфраструктури морських торговельних портів;
- невідповідність офіційного курсу гривні до іноземних валют прогнозованим показникам (прогнозований річний середній курс долара США на рівні 45 грн, фактичний середній курс долара США до гривні в лютому 2025 року становить 41,89 грн.

Надано пільг

(умовно нараховано)

→ %	Ввізне мито	4,8 млрд грн
📦	ПДВ з ввезених товарів	10,5 млрд грн
📦	Акцизний податок з ввезених товарів	5,4 млрд грн
← %	Вивізне мито	0,2 млрд грн

У лютому обсяг пільг зі сплати митних платежів незначно зріс **до 20,8 млрд грн** (+ 276 млн. грн порівняно із січнем 2025).

Найбільші суми пільг надані у лютому 2025 року:

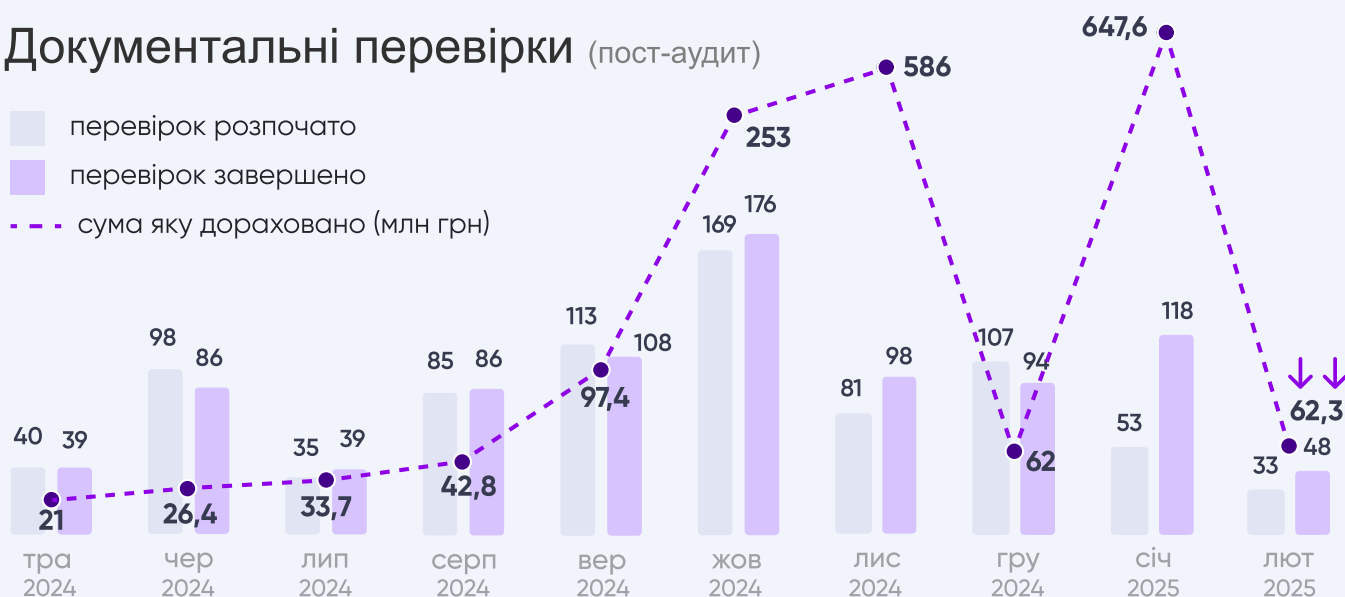
- підакцизні товари, ввезені як сировина (переважно тютюн) — 9,9 млрд грн;
- електромобілі — 1,9 млрд грн
- товари оборонного призначення — 16,2 млрд грн;
- імпорт у рамках угод про вільну торгівлю — 5,3 млрд грн;
- електрогенератори та інше енергогенеруюче обладнання) — 3,6 млрд грн;

Зараз пільги зі сплати ввізного мита та ПДВ не відповідають європейському законодавству. У рамках Угоди про асоціацію з ЄС Україна зобов'язалася поступово наблизити своє законодавство до законодавства ЄС, зокрема, Регламенту № 1186/2009 та Директиви Ради ЄС 112/2006, що передбачають ввізне мито та ПДВ. Національна стратегія доходів до 2030 року також передбачає гармонізацію пільгового оподаткування з вимогами ЄС у 2024–2026 роках.

Реалізація контрольних функцій митниці

Документальні перевірки (пост-аудит)

- перевірок розпочато
- перевірок завершено
- - - сума яку дораховано (млн грн)

У травні минулого року Верховна Рада скасувала мораторій на документальні митні перевірки, що діяв із березня 2022 року.

За лютий митниця завершила 48 документальних перевірок, було донараховано 62,3 млн грн митних платежів. Щоправда, до бюджету сплачено тільки 2,1 млн грн.

Добровільно (тобто без проведення перевірок) бізнес сплатив 15,9 млн грн. Це свідчить про низький рівень добровільної сплати донарахованих сум та незадовільну роботу податкових органів зі стягнення заборгованості з платників.

Кількість рішень про коригування митної вартості

З початку року (шт.):

2 160
(+ 1 070)

на суму (грн):

0,48 млрд
(+ 206 млн)

Кількість рішень про класифікацію товарів

З початку року (шт.):

246
(+ 133)

на суму (грн):

0,06 млрд
(+ 29 млн)

У лютому 2025 року митниці прийняли 133 рішень із класифікації товарів.

Це на 4 рішення менше ніж у лютому 2024 року.

Водночас сума донарахованих платежів за цими рішеннями зросла на 21 %.

Рішень про коригування митної вартості товарів у лютому 2025 року було на 87 менше ніж у тому ж періоді 2024 року.

Сума донарахувань зросла на 5,6 %.

Як свідчать дані Держмитслужби після митного контролю, основними додатковими надходженнями стали суми від коригування митної вартості — 0.43 % від загальної суми митних платежів. Суттєва частина цих рішень до того ж оскаржується в судах, тому надходження до бюджету ще менші.

Це означає, що більшість митних платежів в Україні платники податків сплачують добровільно, а фінансовий результат від заходів митного контролю не завжди виправдовує спричинені ним ускладнення експортно-імпортних операцій.

Кількість порушених справ про ПМП

726

на суму:

553,7 млн грн

* зазначено суму несплачених митних платежів

У лютому 2025 року митниця зафіксувала 726 порушення митних правил (ПМП) на суму 553,7 млн грн. Основну частку становлять переміщення товарів через кордон із приховуванням від митного контролю (ст. 483 МКУ), які склали 547,2 млн грн. Попри значні суми виявлених порушень, надходження до бюджету залишаються незначними. Також митниця розглянула 121 справу, наклала штрафів на 5 млн грн, сплачено — 6,8 млн грн.

Середній час митного оформлення* (хв.)

Імпорт

151

(випуск у вільний обіг)

Експорт

72

(вивезення)

Здійснено пропуск транспортних засобів через кордон (тис.):

635

* з урахуванням митних декларацій, по яким надано відмову

У лютому 2025 року тривалість митного оформлення товарів трохи зросла, якщо порівнювати з аналогічним періодом торік (151 хв проти 149). Ще більш істотне скорочення часу оформлення експортної декларації: 72 хв у лютому 2025 року проти 117 хв у лютому 2024 року).

ТЕХНОЛОГІЇ
ПРОГРЕСУ

Будьте в курсі усіх новин

Підписатися на дайджест

[Архів дайджестів](#)